

A szív erei és idegei; ingerületvezetés. Situs cordis, testfali vetület

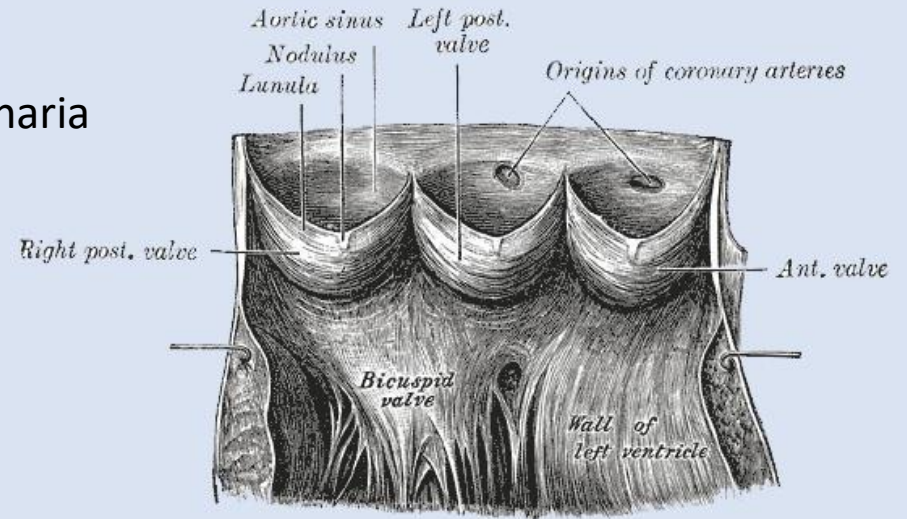
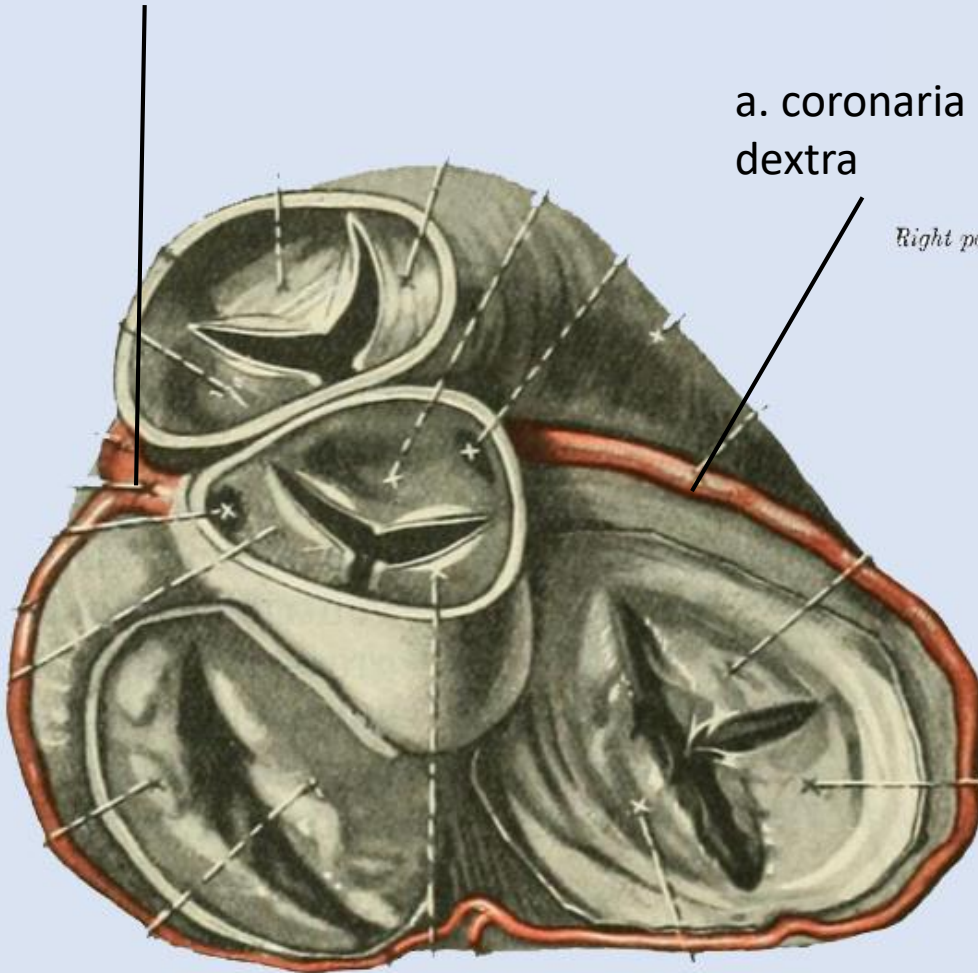
Durst Máté

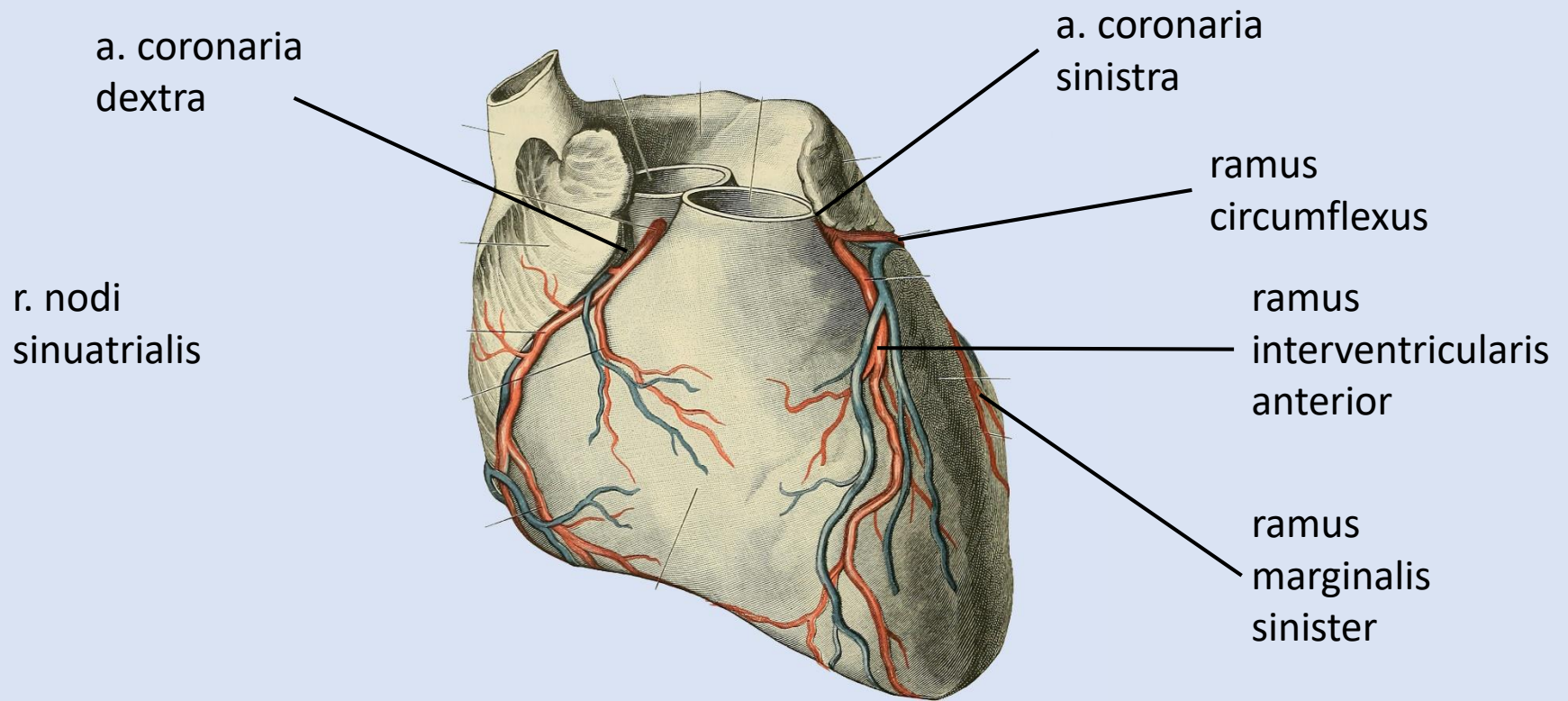
Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet

A szív saját erei

a. coronaria
sinistra

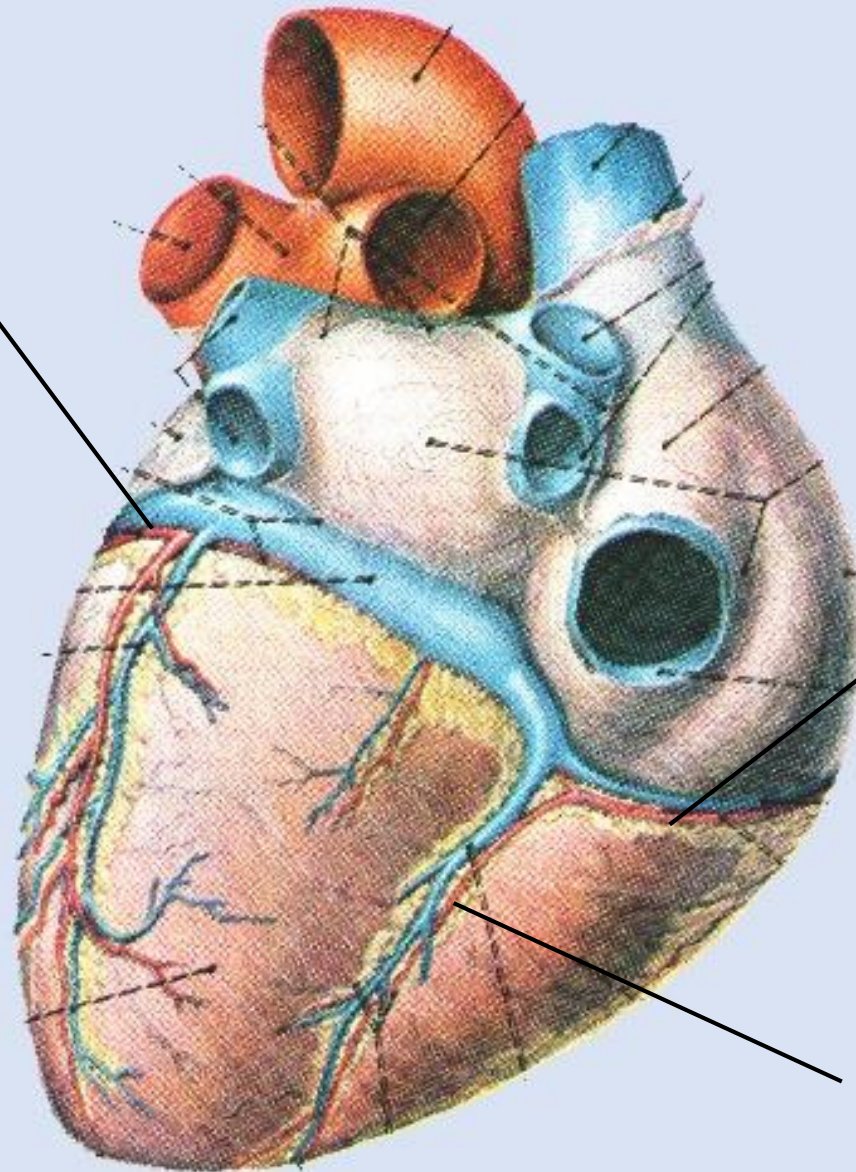
a. coronaria
dextra

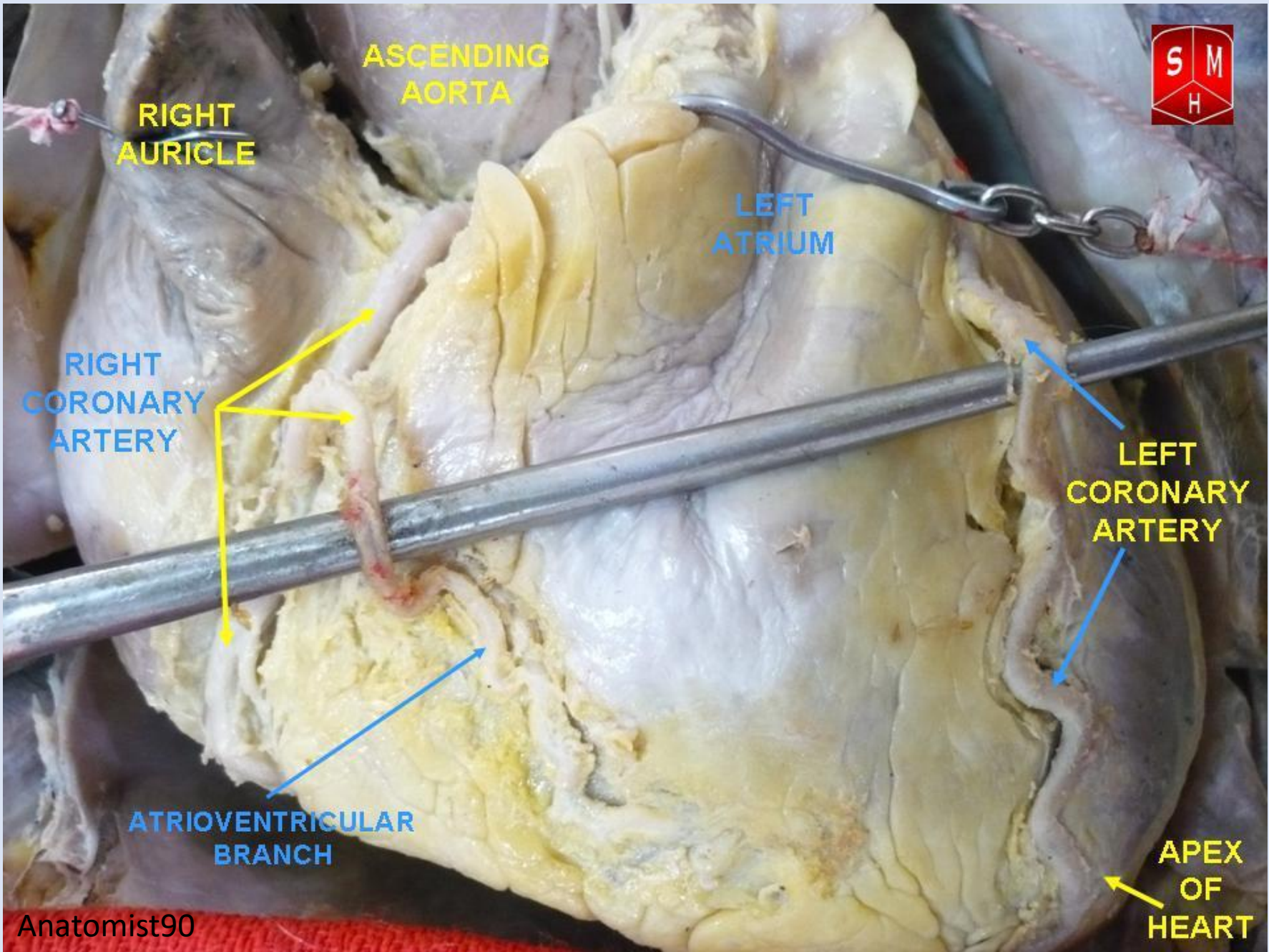
A szív erei

r. circumflexus

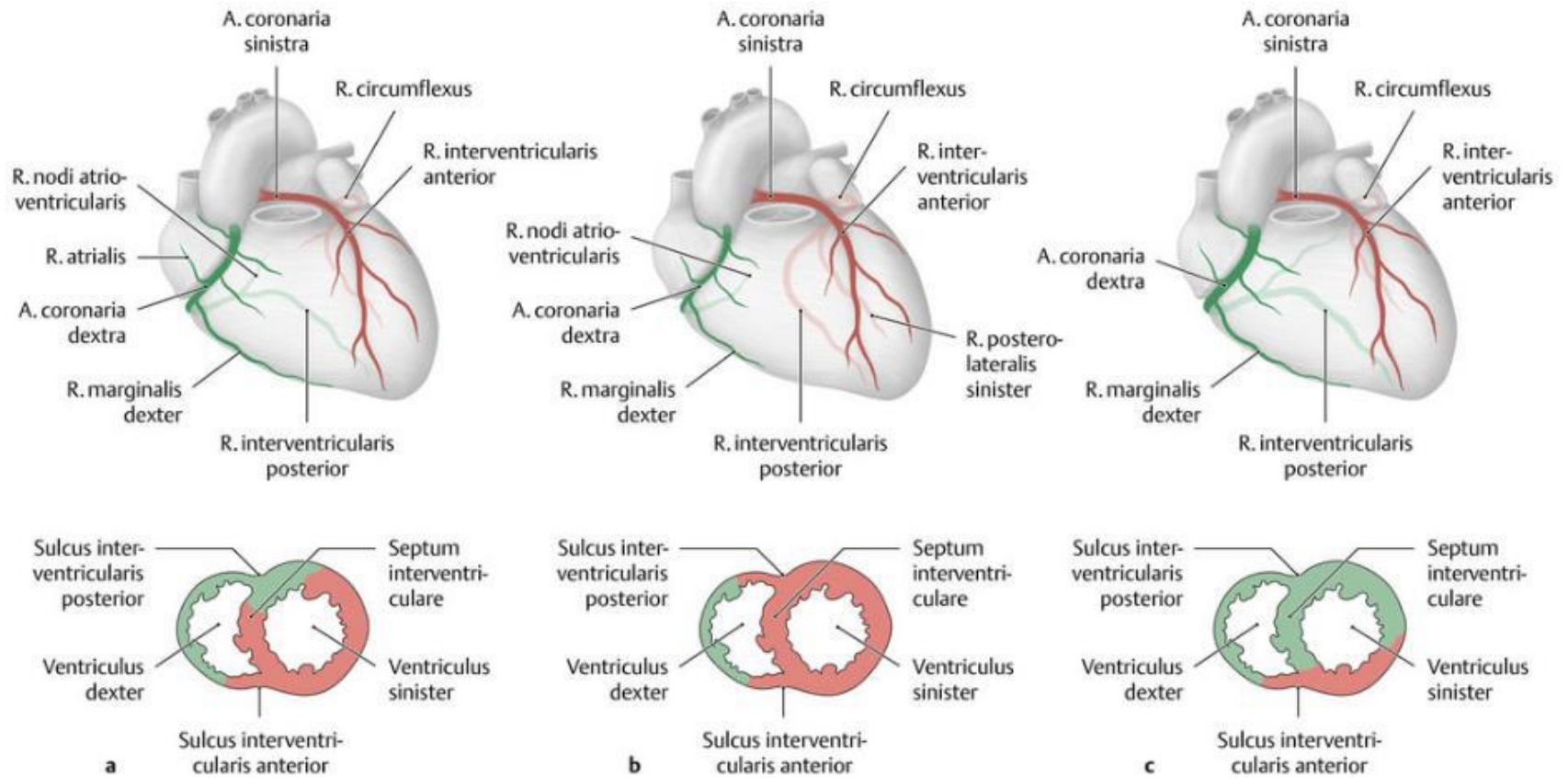

a. coronaria
dextra

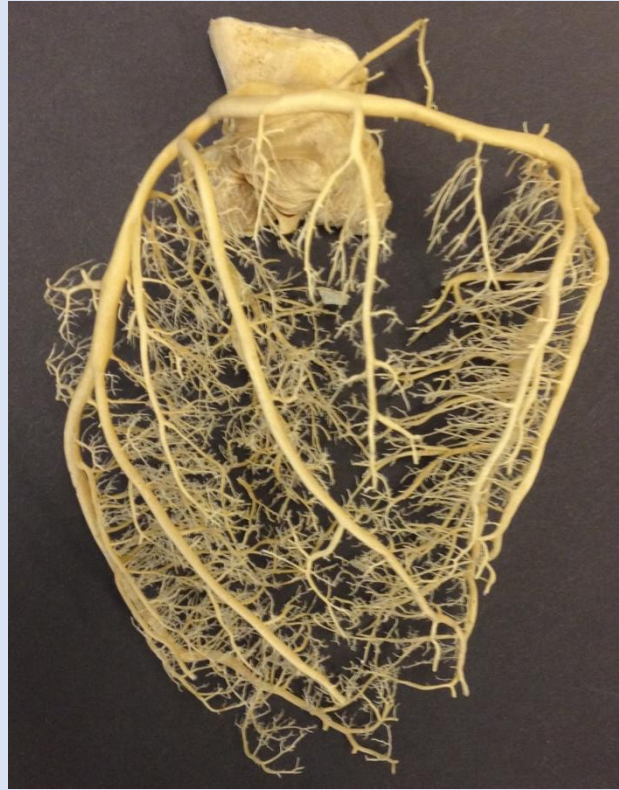
r. interventricularis
posterior

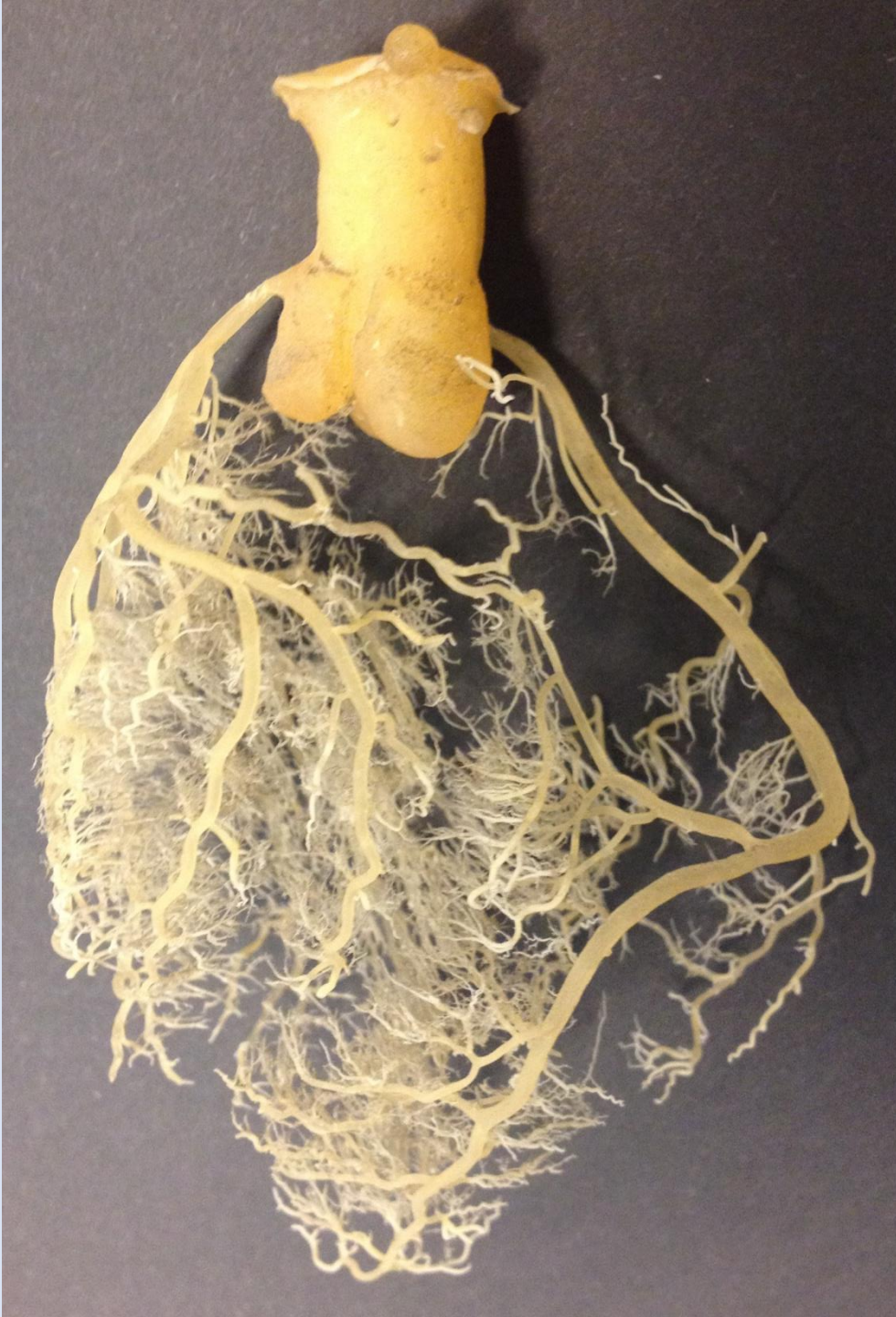
Ellátási variációk

Korróziós készítmények

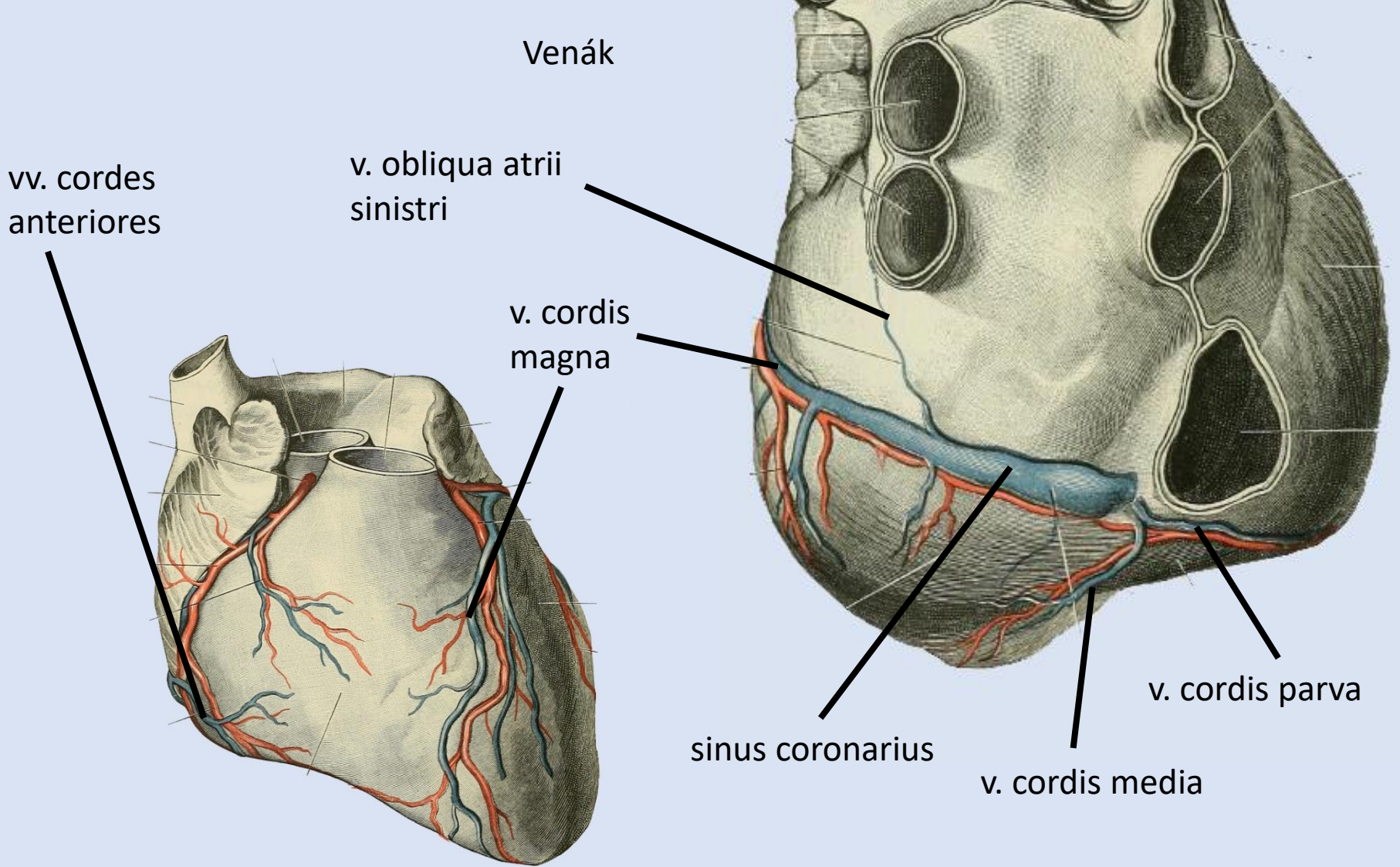

Anatómiai
Múzeum

Anatómiai
Múzeum

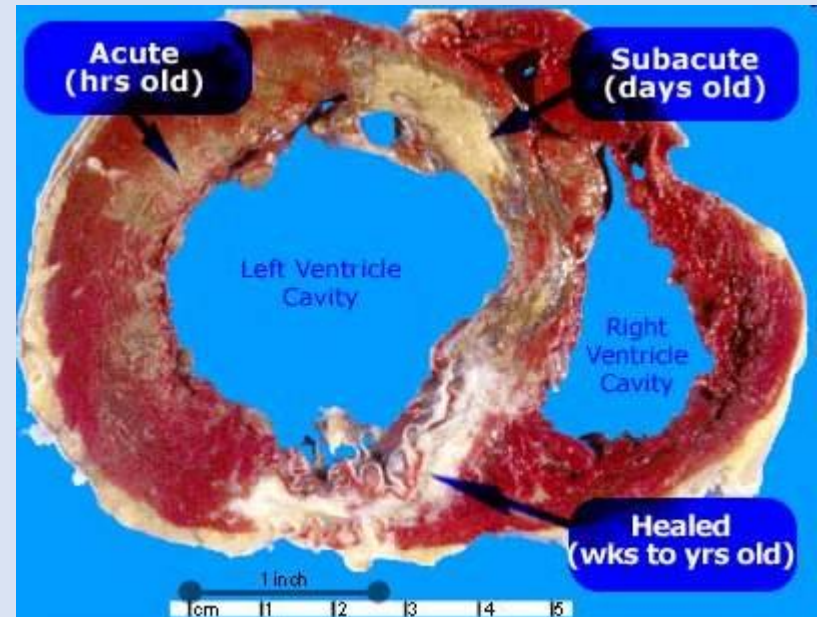
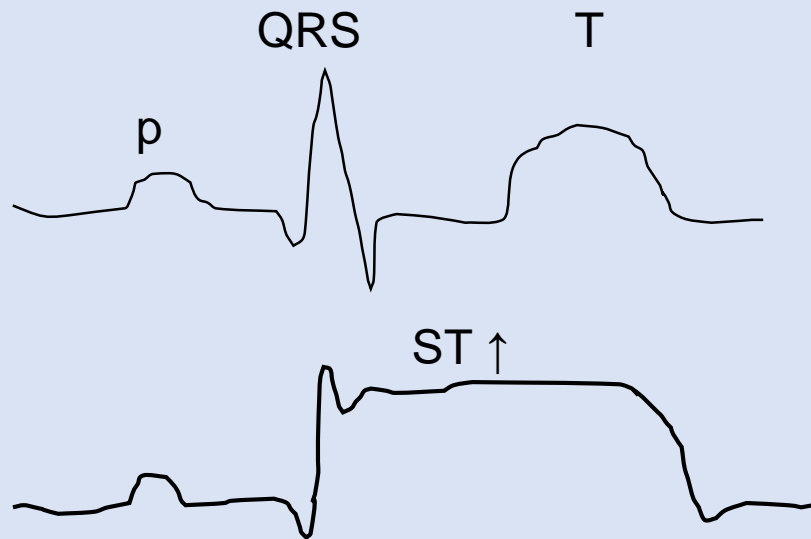

Venae minimae cordis:
pitvarfalból pitvarba...

Akut coronaria történes (nem tananyag)

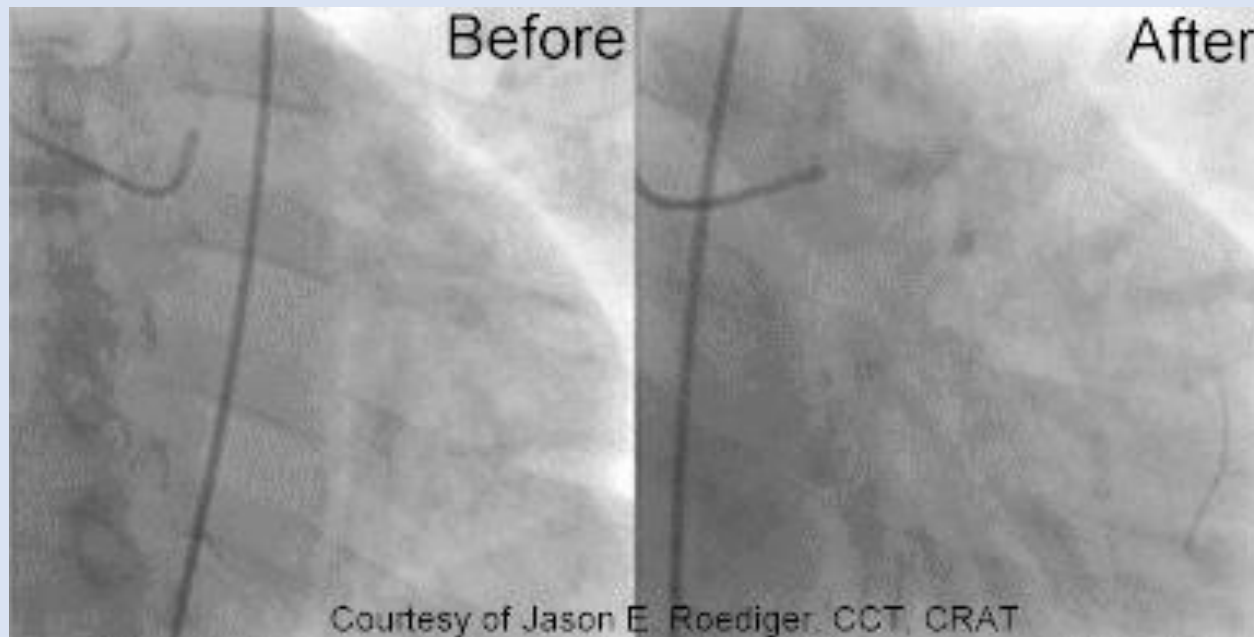
Coronaria akut elzáródása (angina pectoris):

- az ellátott szívterület nem jut vérhez (ischaemia)
- nagyon erős, szorító, nyomó, heves mellkasi fájdalom, légszomj
- kisugározhat a bal vállba és felső karba v. epigastriális (gyomor környéki) régióba
- Megjelenhet atípusos tünetekkel: rosszullet, hányinger, hányás, szédülés, verejtékezés, köhögés, vérnyomásesés, stb.
- Azonnal mentőt kell hívni!
- Diagnózis fő pillérei: **EKG**, labor (Troponin I és T, kreatin-kináz, LDH, GOT)
- EKG: ST-elevatio (és egyéb jelek)

Percután coronaria intervenció (nem tananyag)

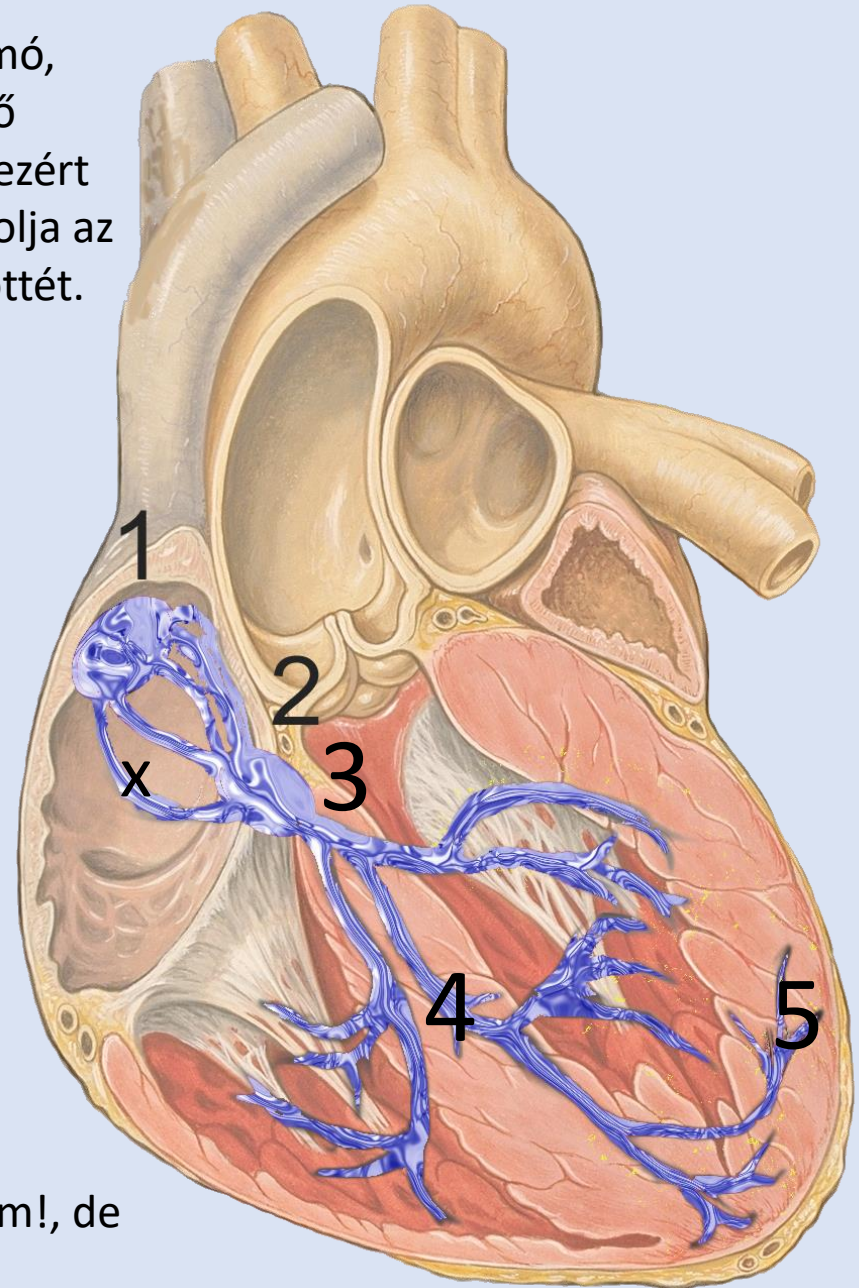
- Akut koronária történések (köznyelven: szívinfarktus) esetén megfelelően korai időpontban (a diagnózistól számítva 90 percen belül) történhet
- Az a. femoralison vagy a. radialison keresztül egy katétert juttatnak a szívbe, a koszorúérbe.
- Kontrasztanyag alkalmazásával, Rtg-követés alatt meghatározzák a szűkület, elzáródás pontos helyét.
- Egy stentet juttatnak be erre a helyre, pumpával tágítják az érfalat és egyúttal a stentet.
- Újabb kontrasztanyag felvétellel ellenőrzik, hogy a szűkület megszűnt/csökkent-e.

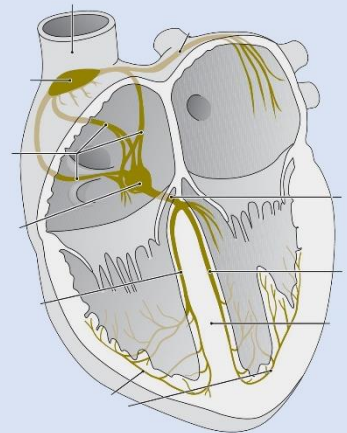
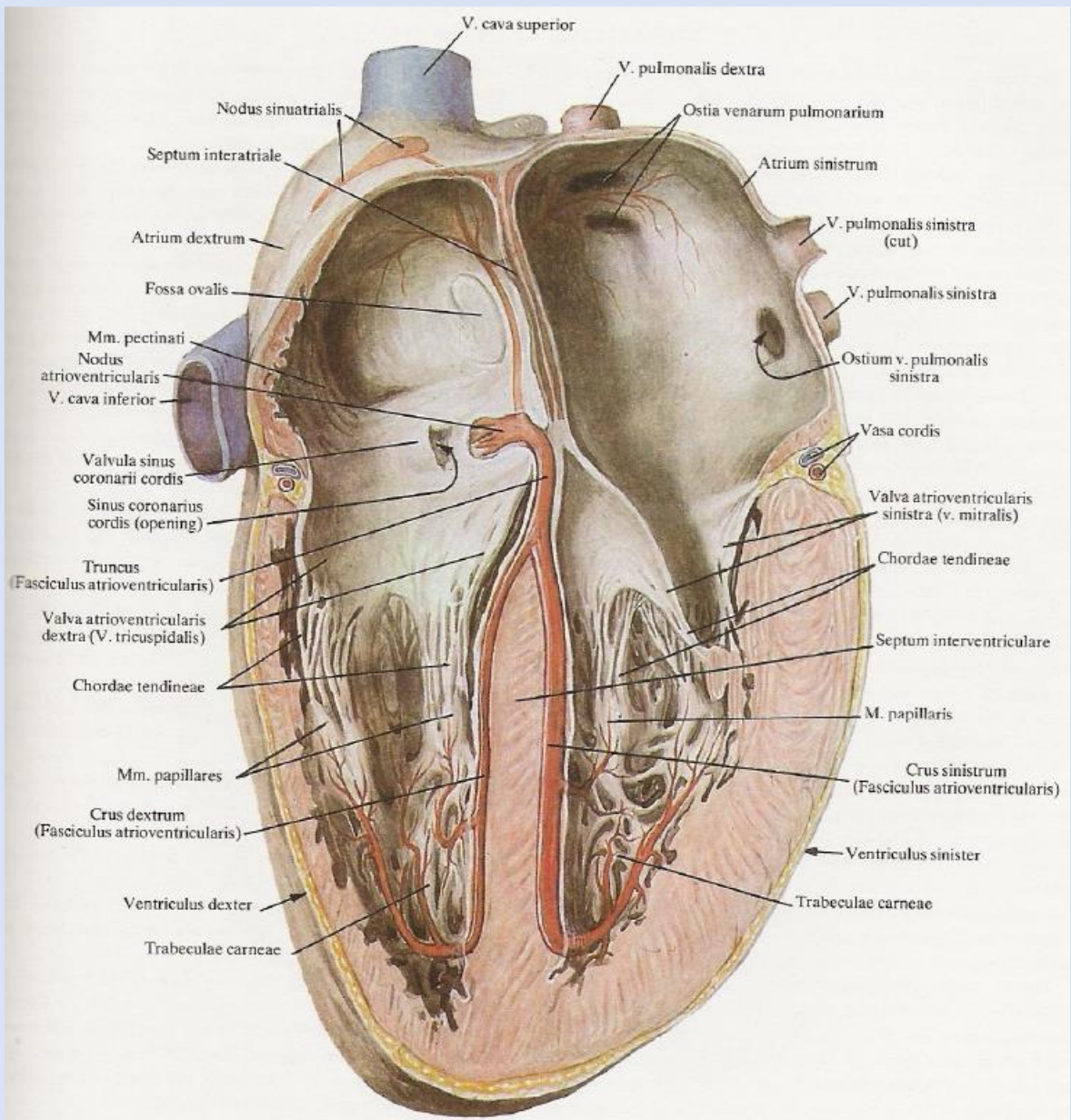
A szív ingerképző és ingerületvezető rendszere

Nem csak a sinuscsomó, hanem az, AV-csomó, His-köteg, kamraizomzat is bírnak ingerképző képességgel, de alacsonyabb frekvenciával, ezért a magasabb központ jó működés esetén gátolja az alacsonyabb központ spontán ingerületbe jöttét.

1. **sinuscsomó** (nodus sinuatrialis) jobb pitvar falában a VCS és a crista terminalis között; elsődleges pacemaker (kb. 100/perc)
2. **pitvar-kamrai (Aschoff-Tawara) csomó** (nodus atrioventricularis); a Koch-háromszög területén
3. **His-köteg** (fasciculus atrioventricularis); a trigonum fibrosum dextrumon lép át
4. **Tawara-szárak**: jobb és bal sövényoldalon → szívcsúcsban felrostozódnak
5. **Purkinje-rostok**: endocardium külső rétegében

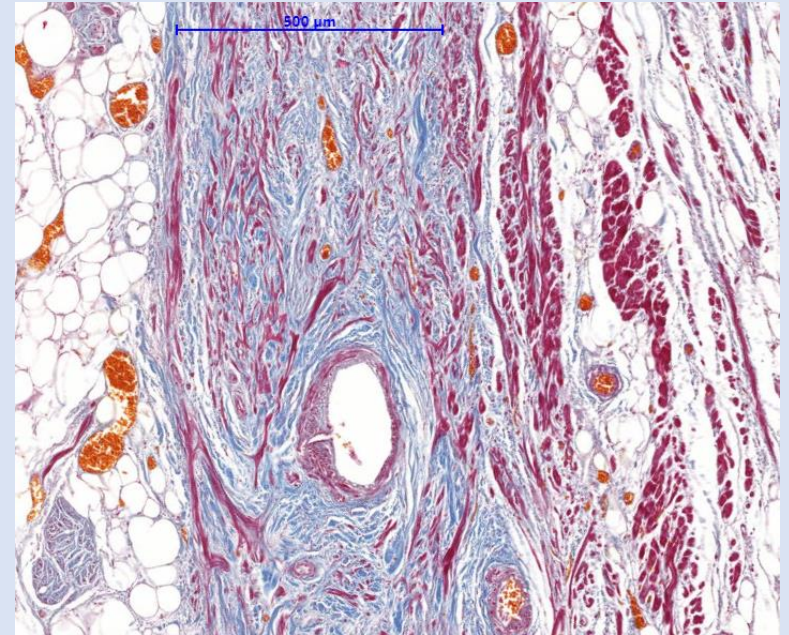
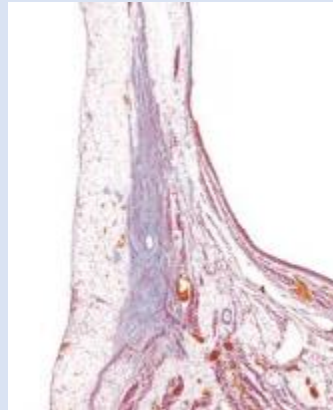
X: internodális kötegek: nem anatómiai fogalom!, de funkcionálisan kimutatták.

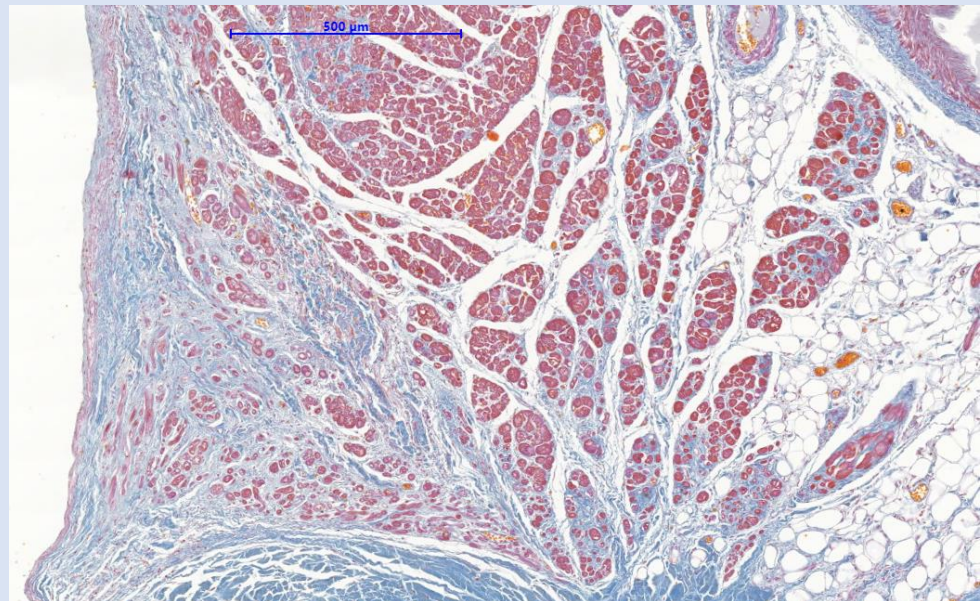
A szív ingerképző és ingerületvezető rendszere

Sinus csomó

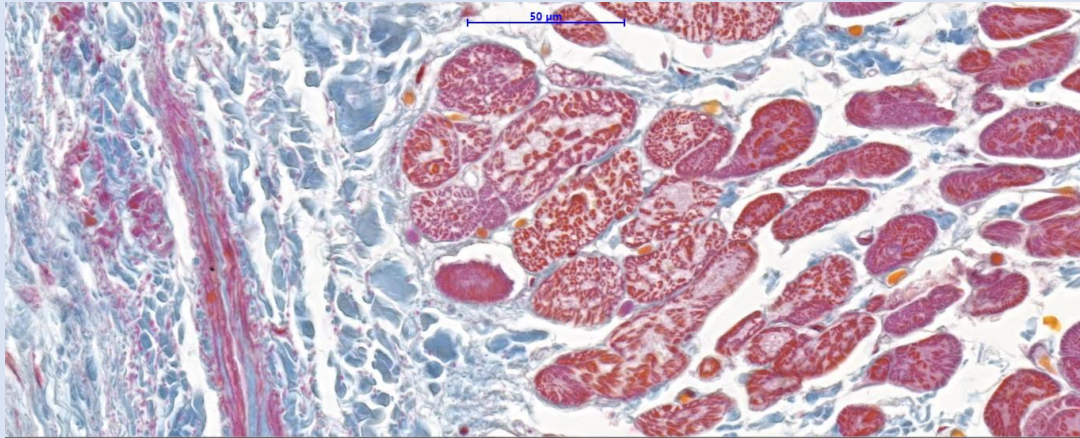
Finom izomsejtek sok
kötőszöveti rosttal
körülvéve

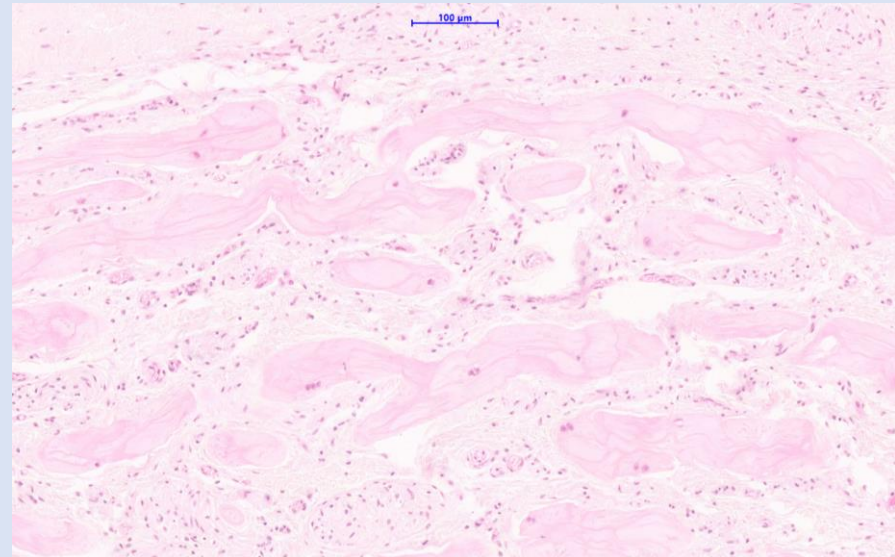
AV csomó

Tawara-szárak

Purkinje-rostok:
glikogénben gazdag rost, sok
mitokondiummal és kevés miofibrillummal

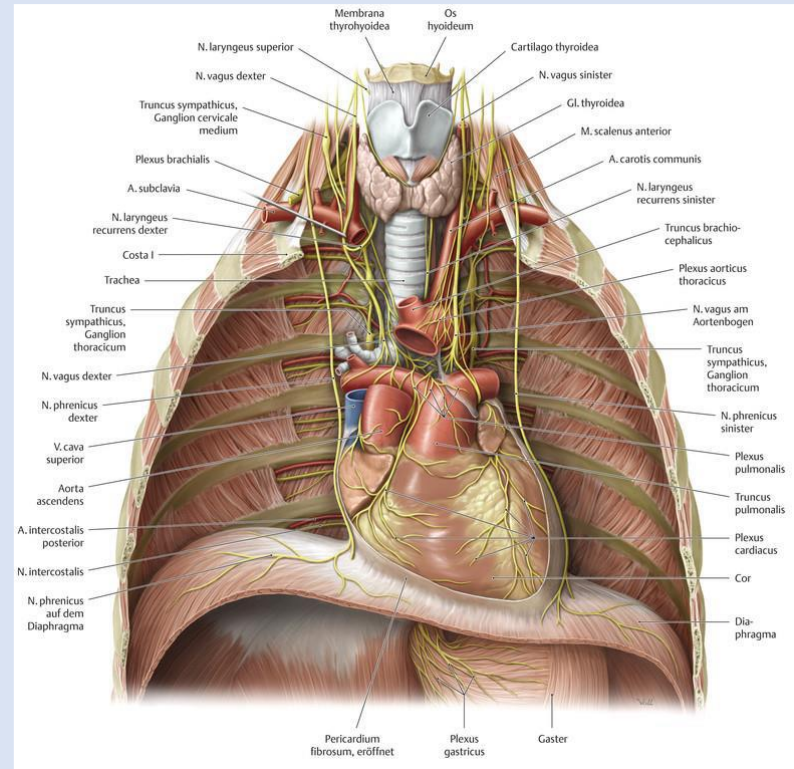
A szív beidegzése

Paraszimpatikus: n. vagus

Szimpatikus: truncus sympathicus

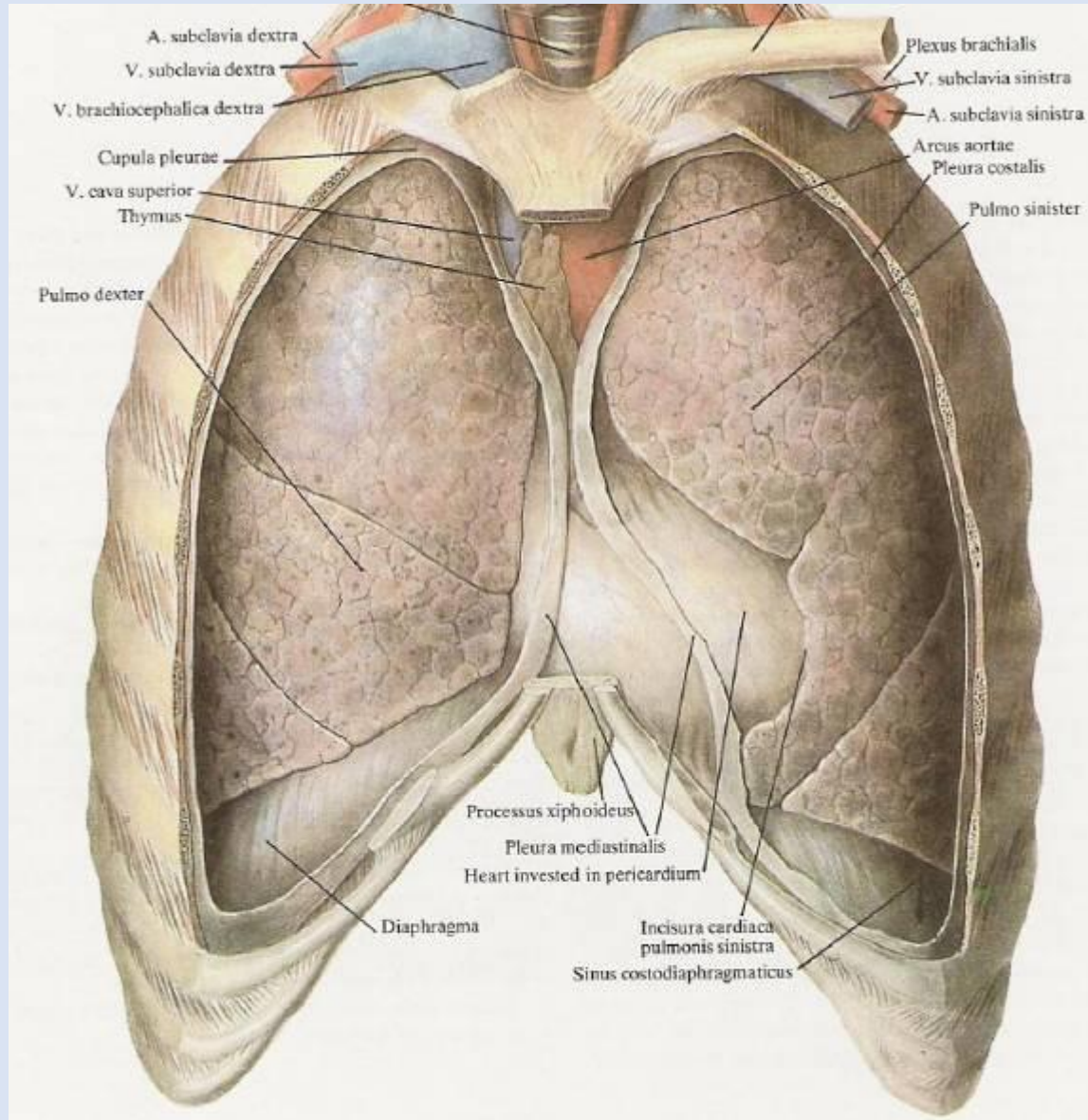
A nagyereket, a koszorúsereket körülvevő és az epicardium alatt is jelenlevő plexus cardiacus-ba sugároznak bele.

Az aortafalban és a carotis-sinusokban baro- és chemoreceptorok vannak, a pitvarokban volument érzékelő receptorok. Mindezek a nyúltvelő keringésszabályozó központjaiban kerülnek feldolgozásra, majd a válasz is ott alakul ki (természetesen egyéb idegrendszeri hatások eredményeképpen).

A szív elhelyezkedése

Szívburok

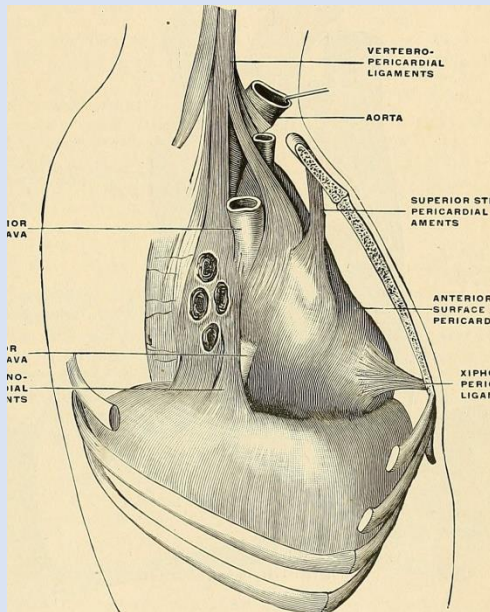
Pericardium: pericardium viscerale (epicardium) + pericardium parietale

Epicardium: hártya mesothelborítással

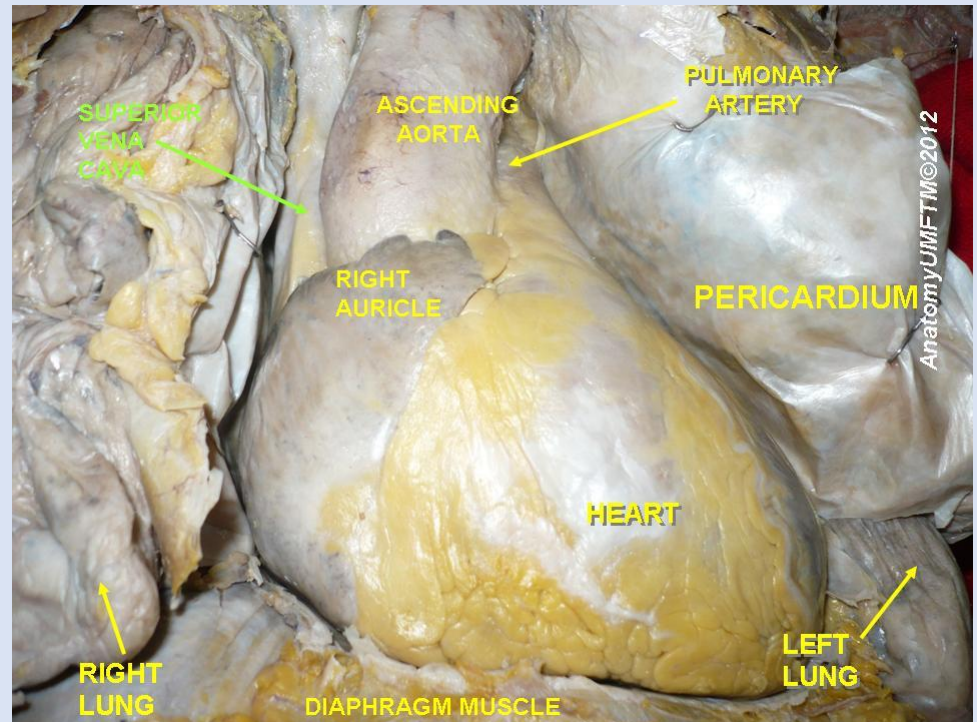
Pericardium parietale: belső rétege tkp. epicardium, külső rostos

A két hártya a nagyerek mentén hajlik át egymásba

Közöttük: pericardialis tér, kevés folyadékkal

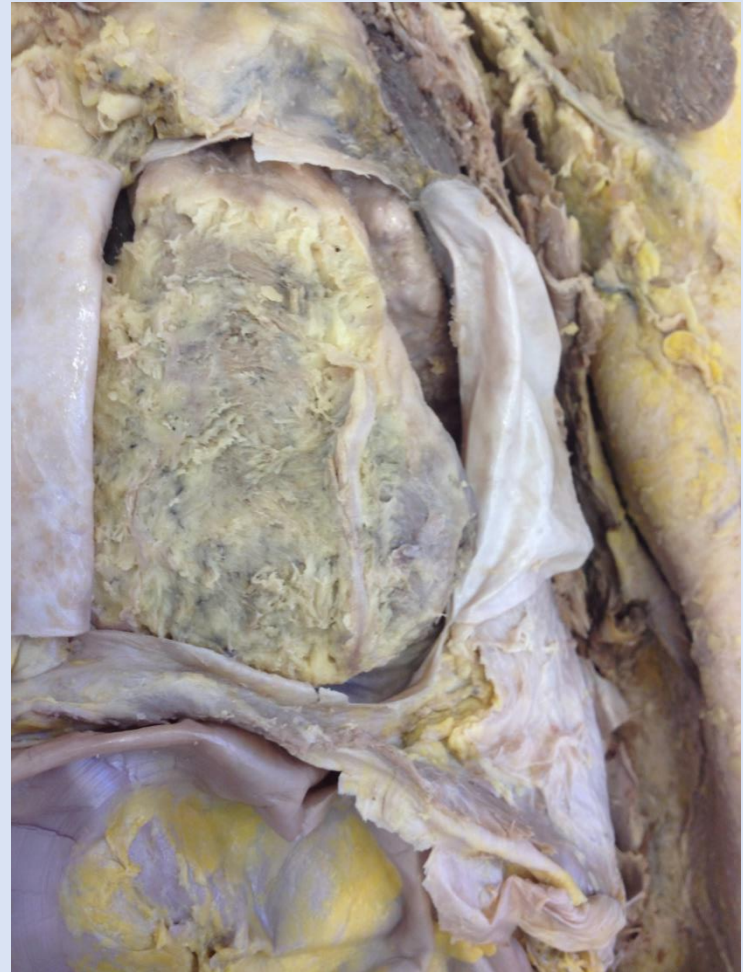
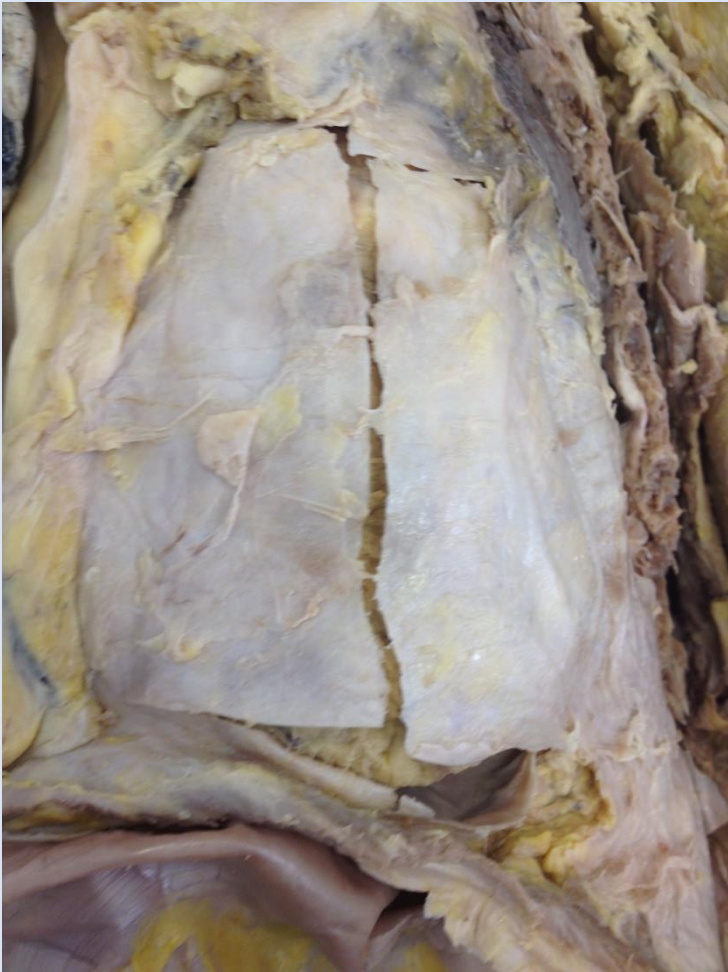

Anatomy, descriptive and applied (1913)

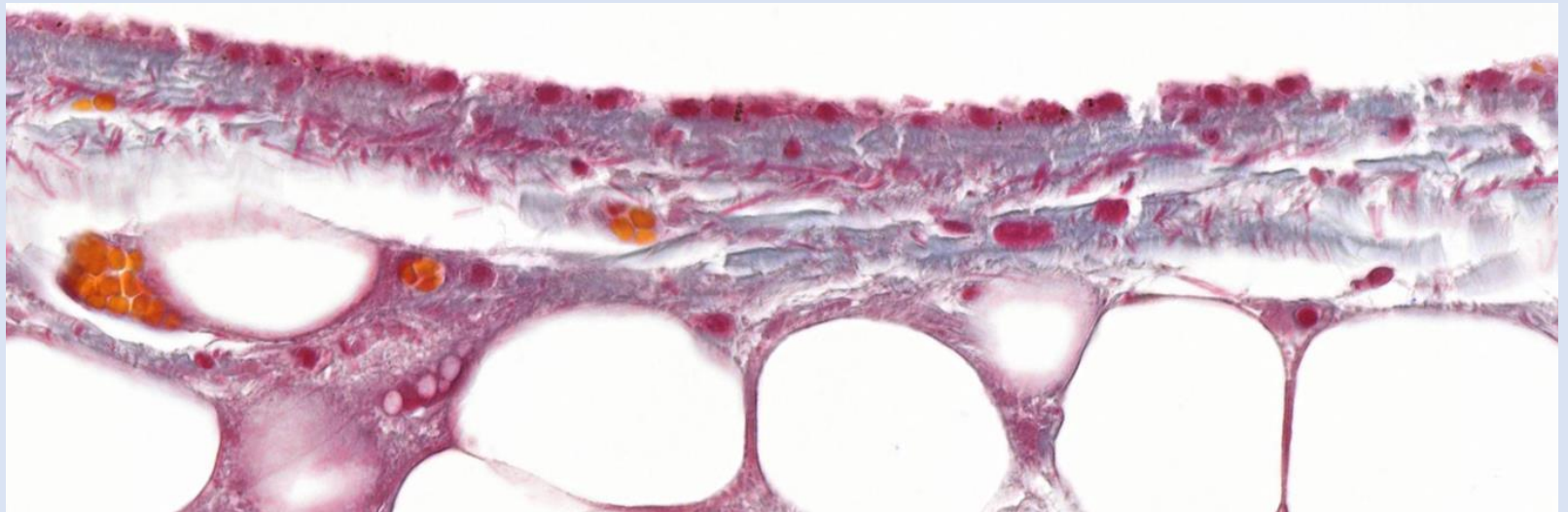
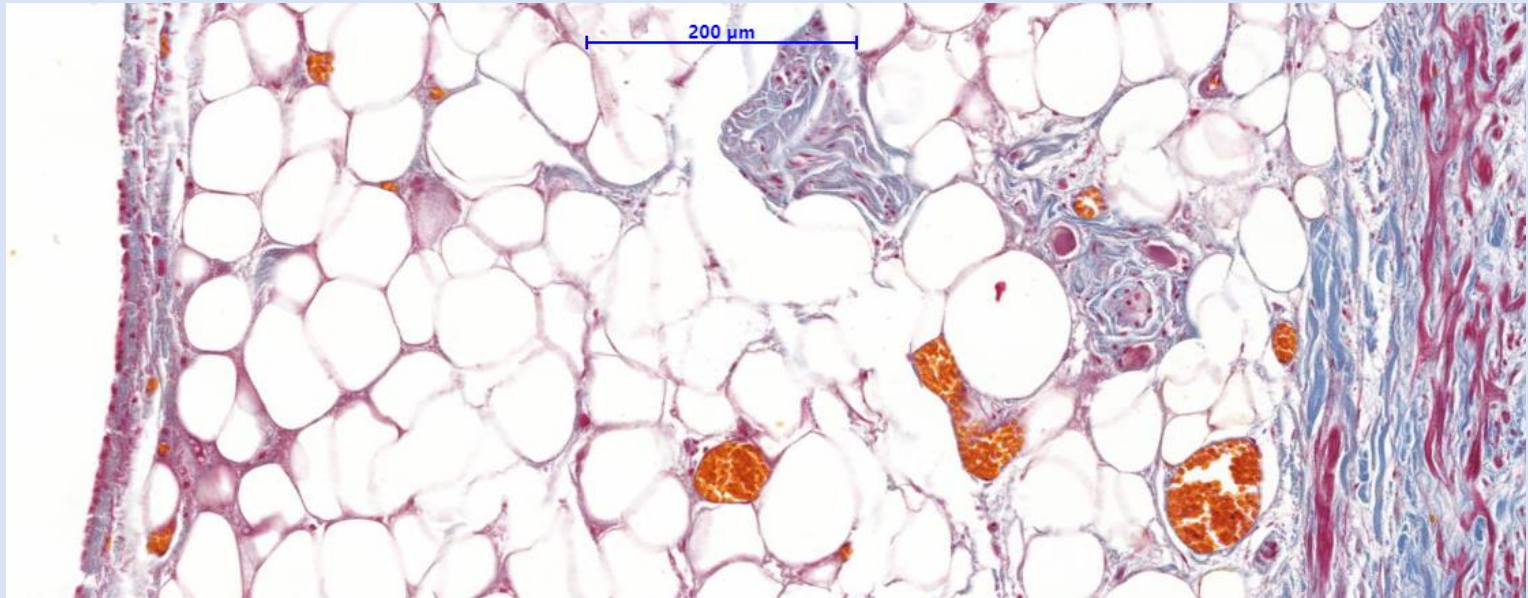

Anatomist90 - Wikipedia

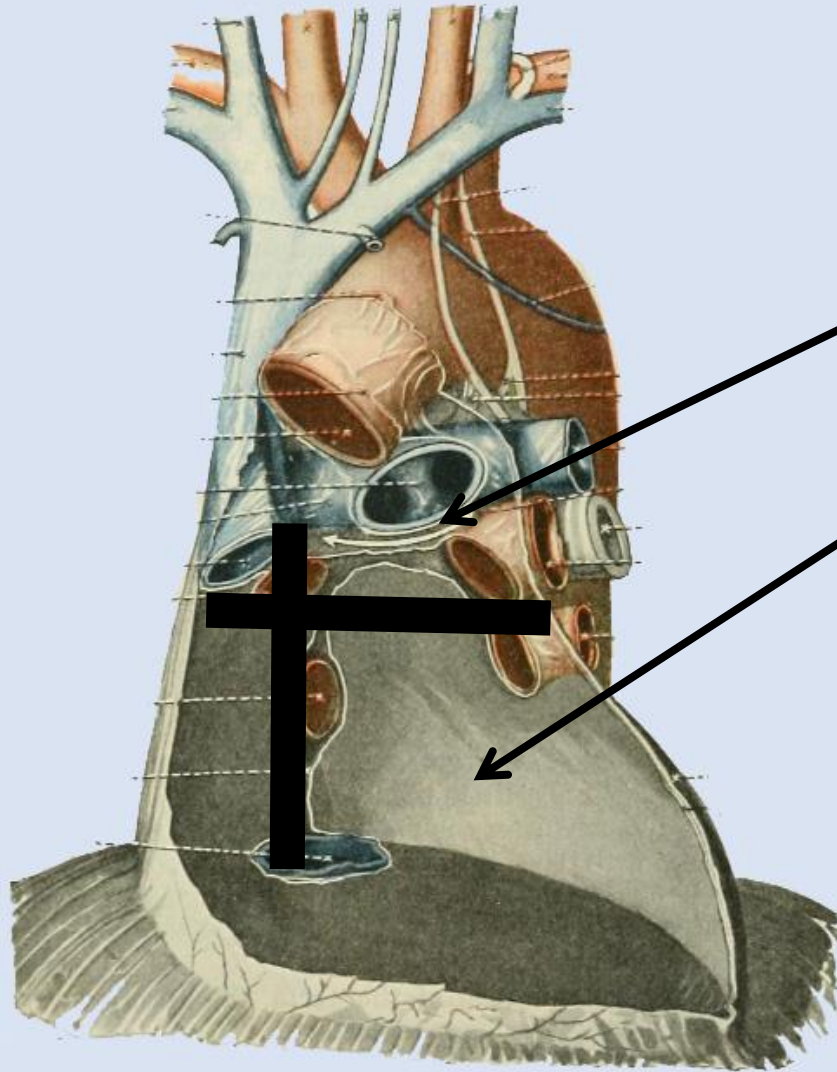
Szívburok

Epicardium és subepicardialis zsírszövet

A pericardiumüregen belül két zártabb térséget különböztetünk meg, ahol a két lemez áthajlásai közel kerülnek egymáshoz.

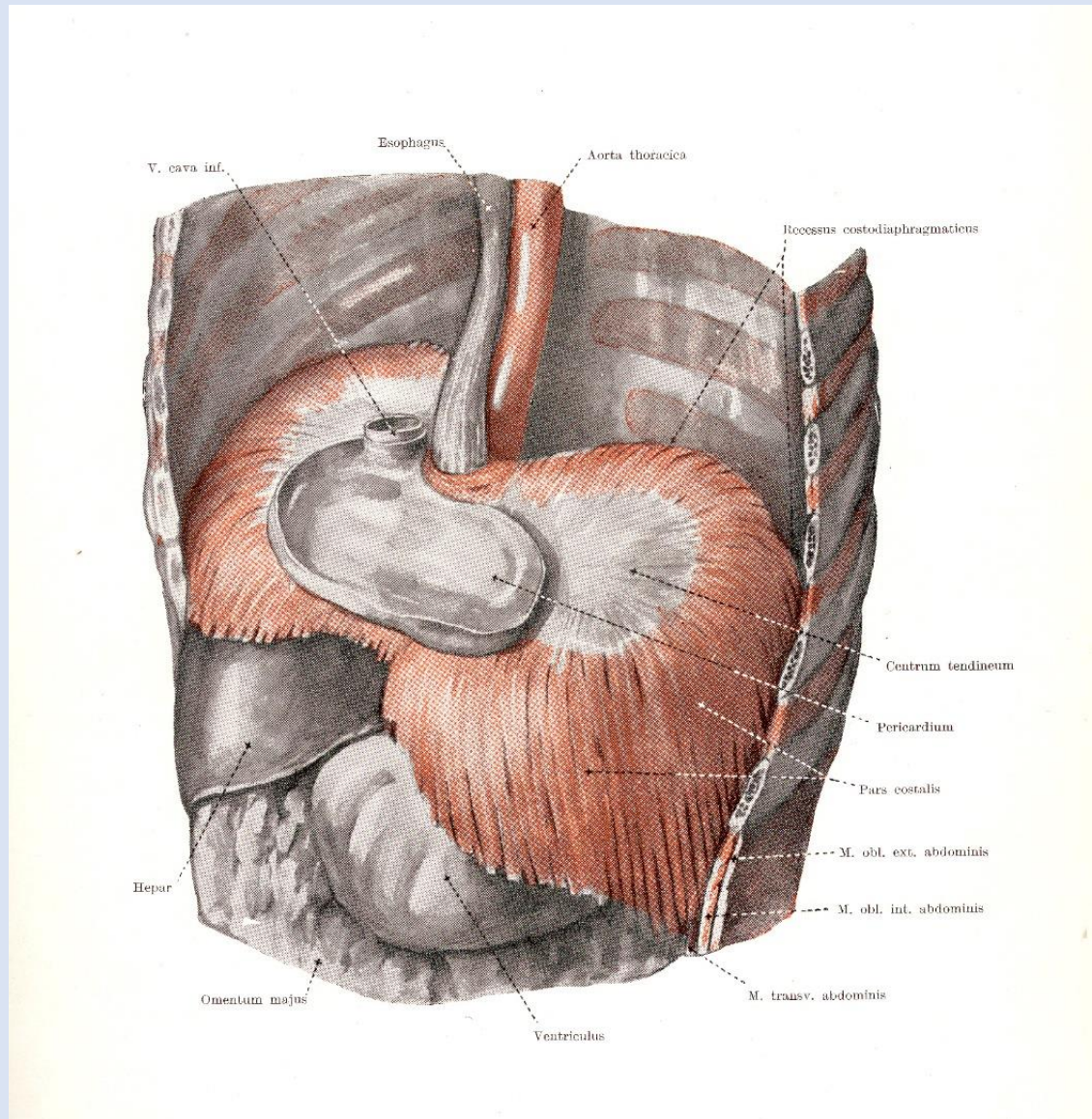

1. Sinus transversus pericardii

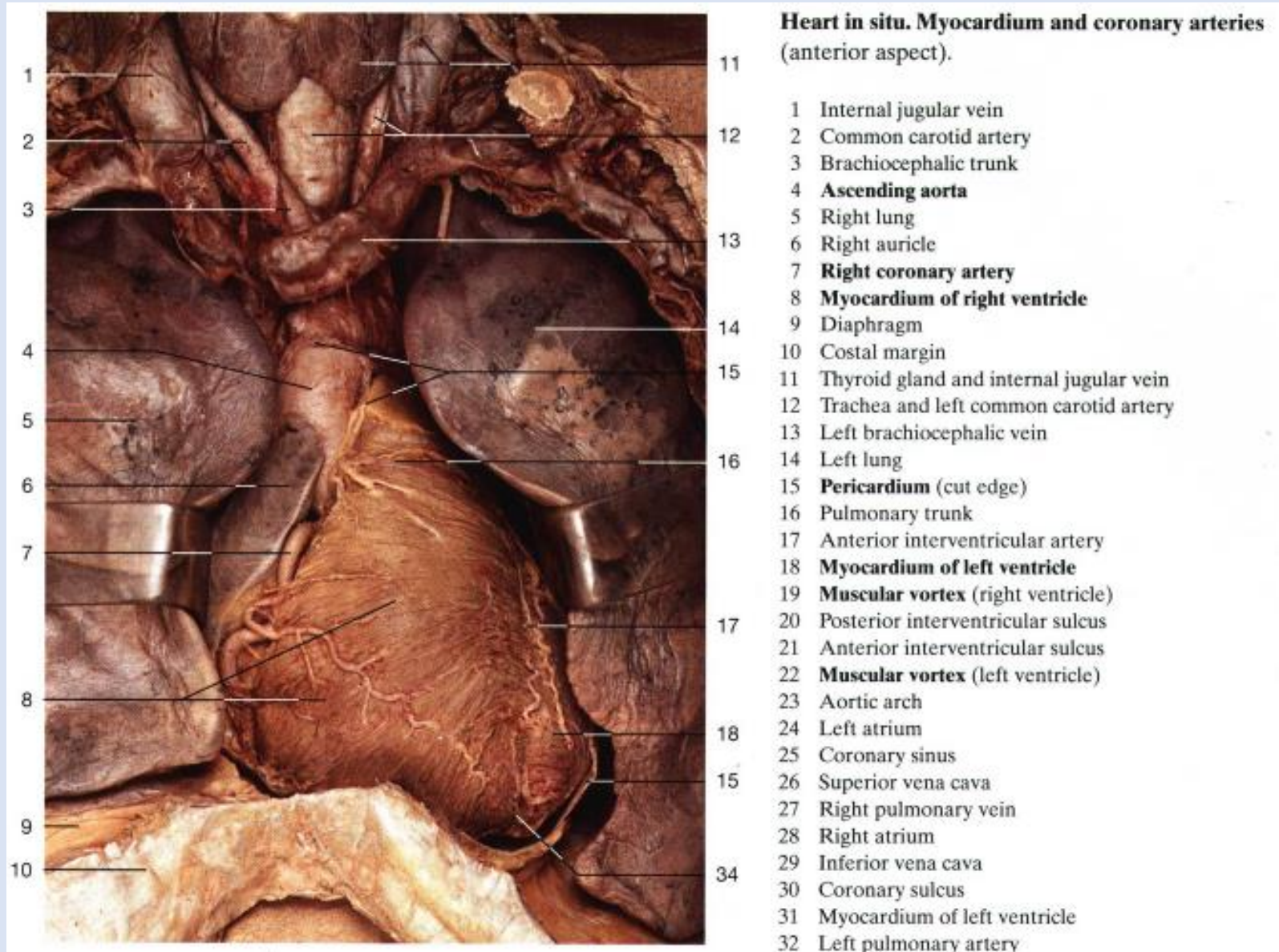
2. Sinus obliquus pericardii

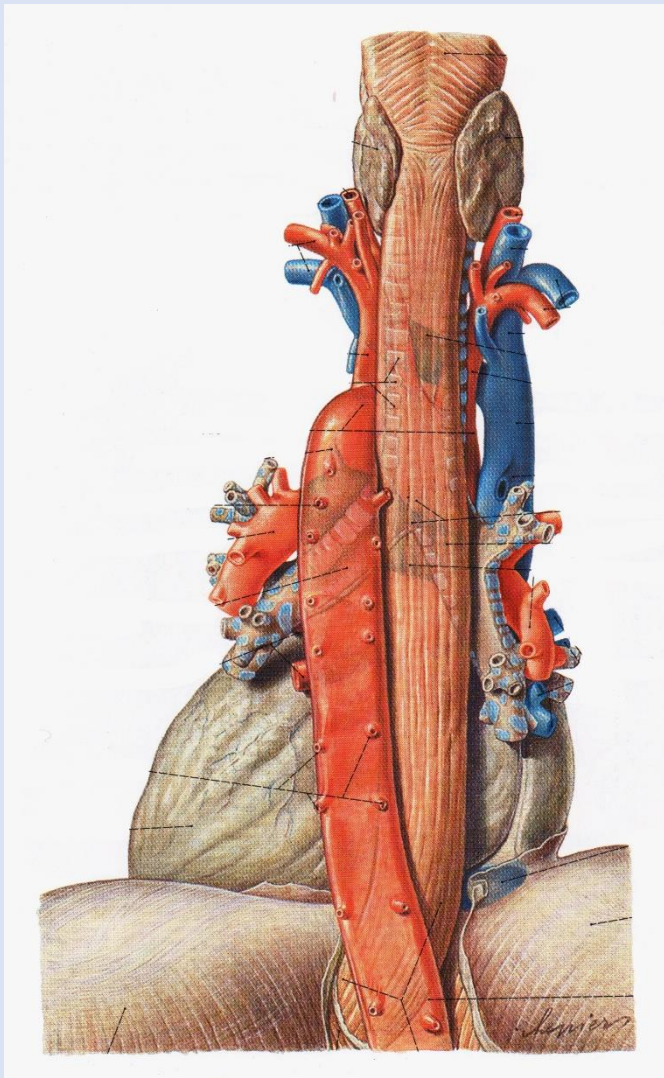
Sappey-féle T

Diaphragma

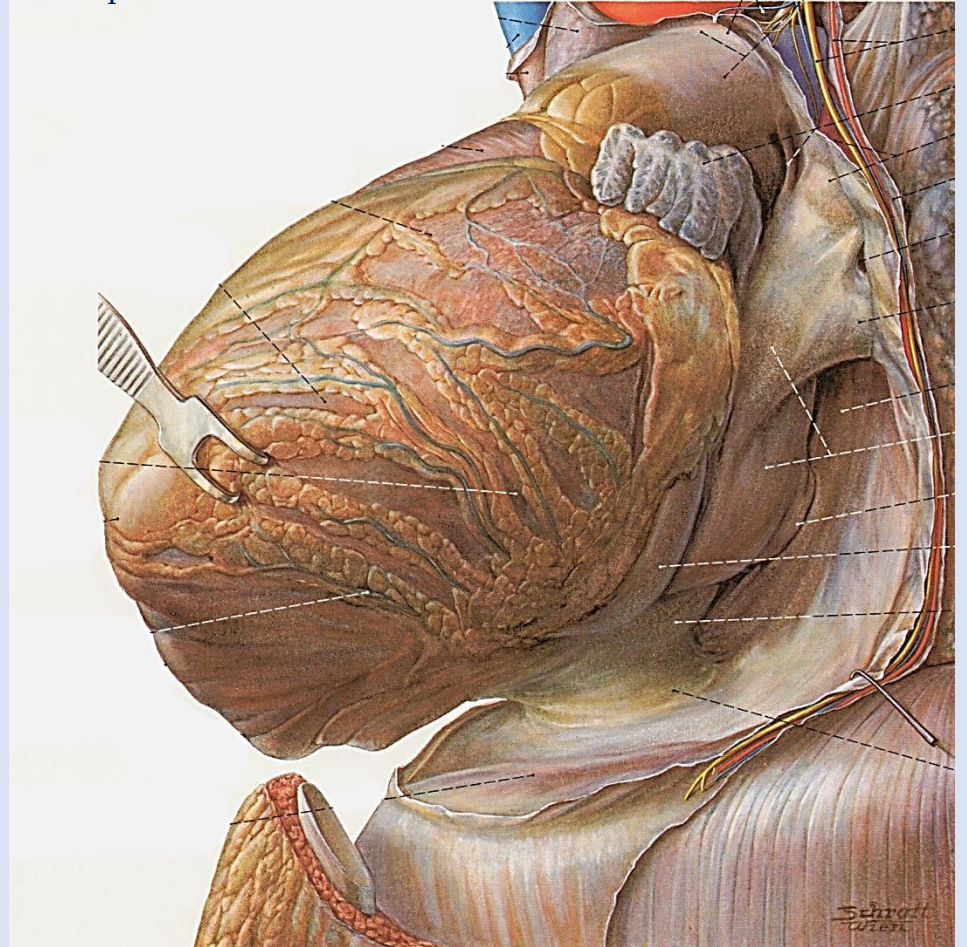
A szív elhelyezkedése

Sobotta

Pernkopf

A szív alapvető vizsgáló módszerei

1. Inspectio

2. Palpatio

Anthony Gross: Two lines of naked recruits await medical inspection by doctors in a room (1940)

3. Percussio

4. Auscultatio

3. Percussio

4. Auscultatio

Unknown photographer: *The British Army in the United Kingdom 1939-45*

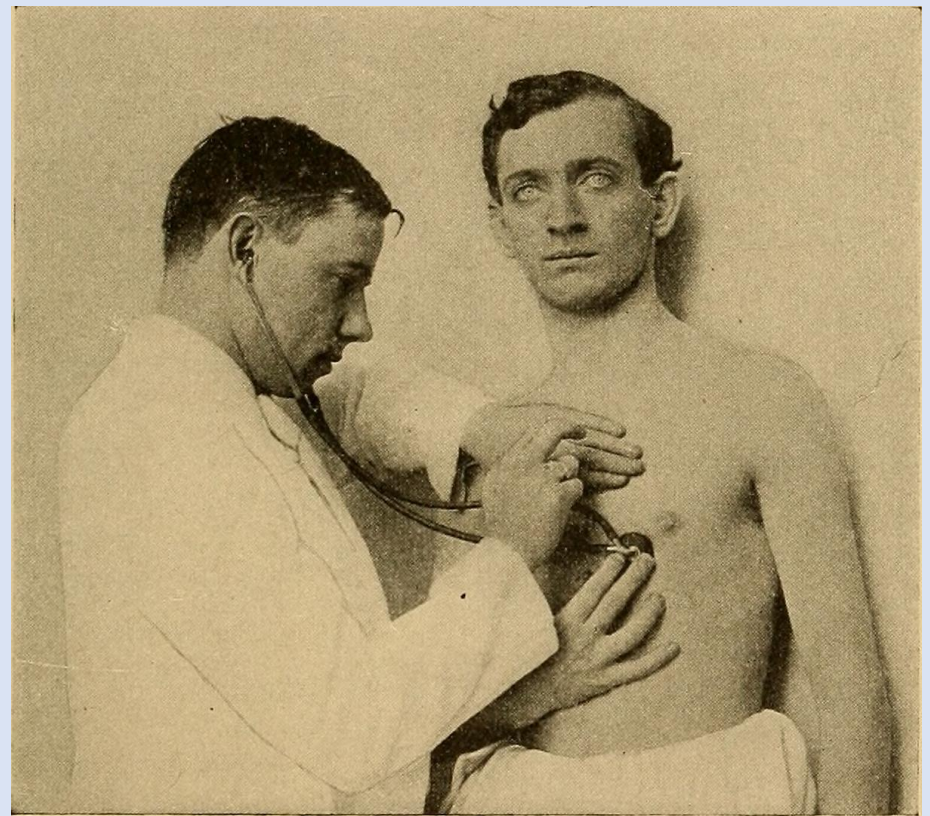
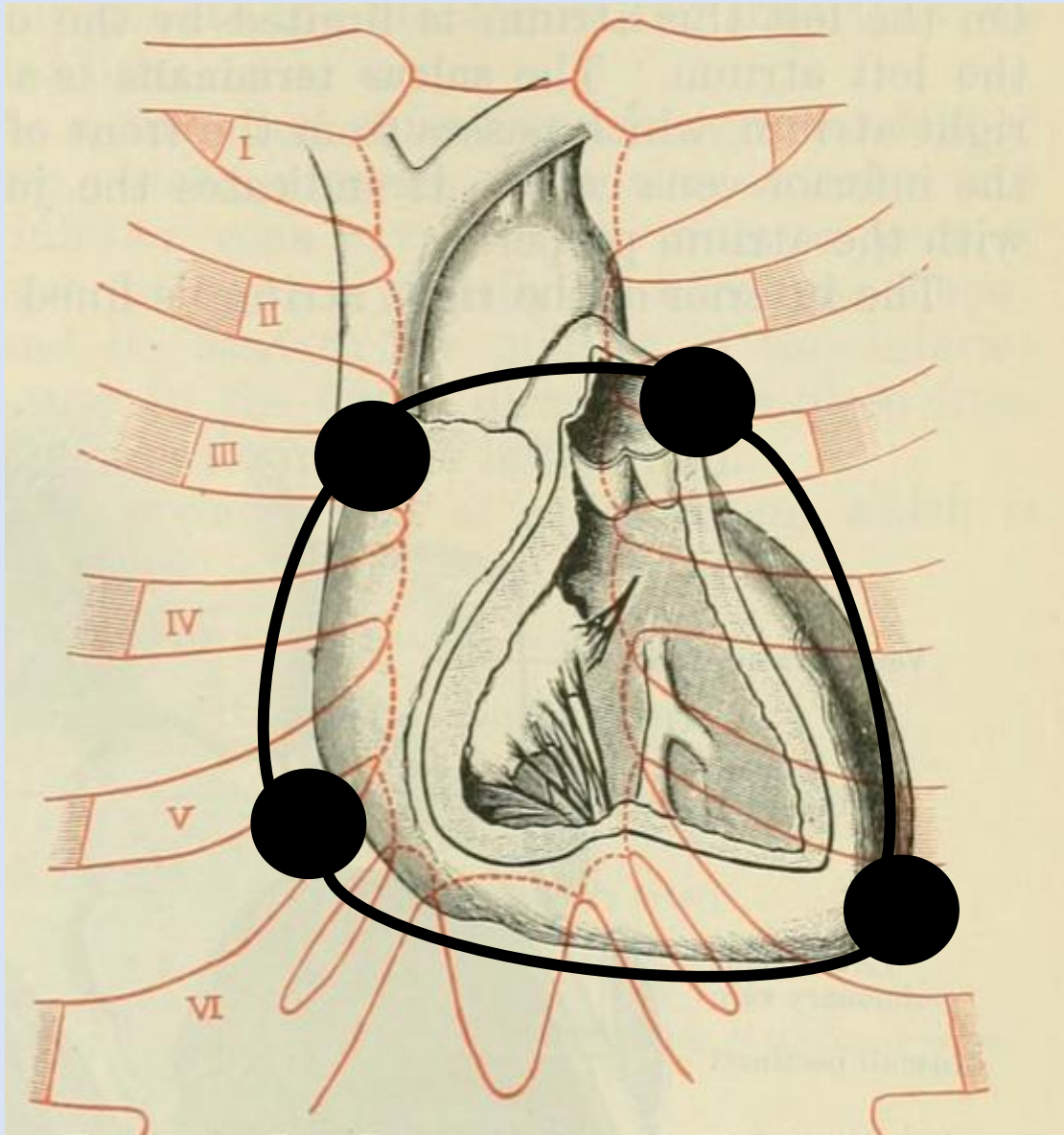

Fig. 2.—Technic of auscultatory percussion.

Principles and practice of physical diagnosis
(1911)

A szív vetülete, rajza

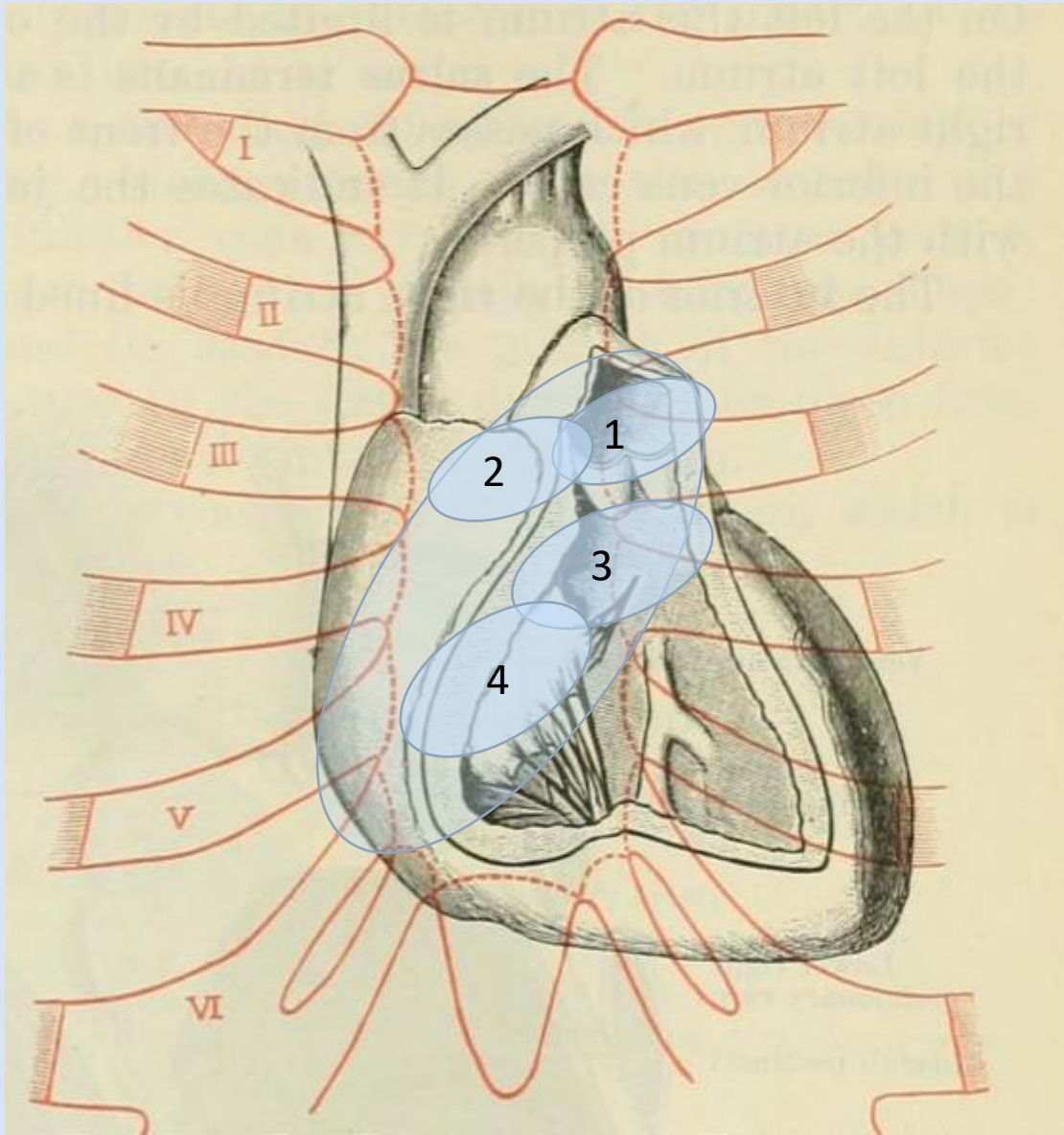
1. A szív csúcsa

2. A v. cava sup
beömlési pontja

3. A sulcus coronarius
bal vetületi pontja

4. A sulcus coronarius
jobb vetületi pontja

A szív szájadékai

Sulcus coronarius síkja

1. Ostium trunci pulmonalis

2. Ostium aortae

3. Ostium atrioventriculare sinistrum

4. Ostium atrioventriculare dextrum

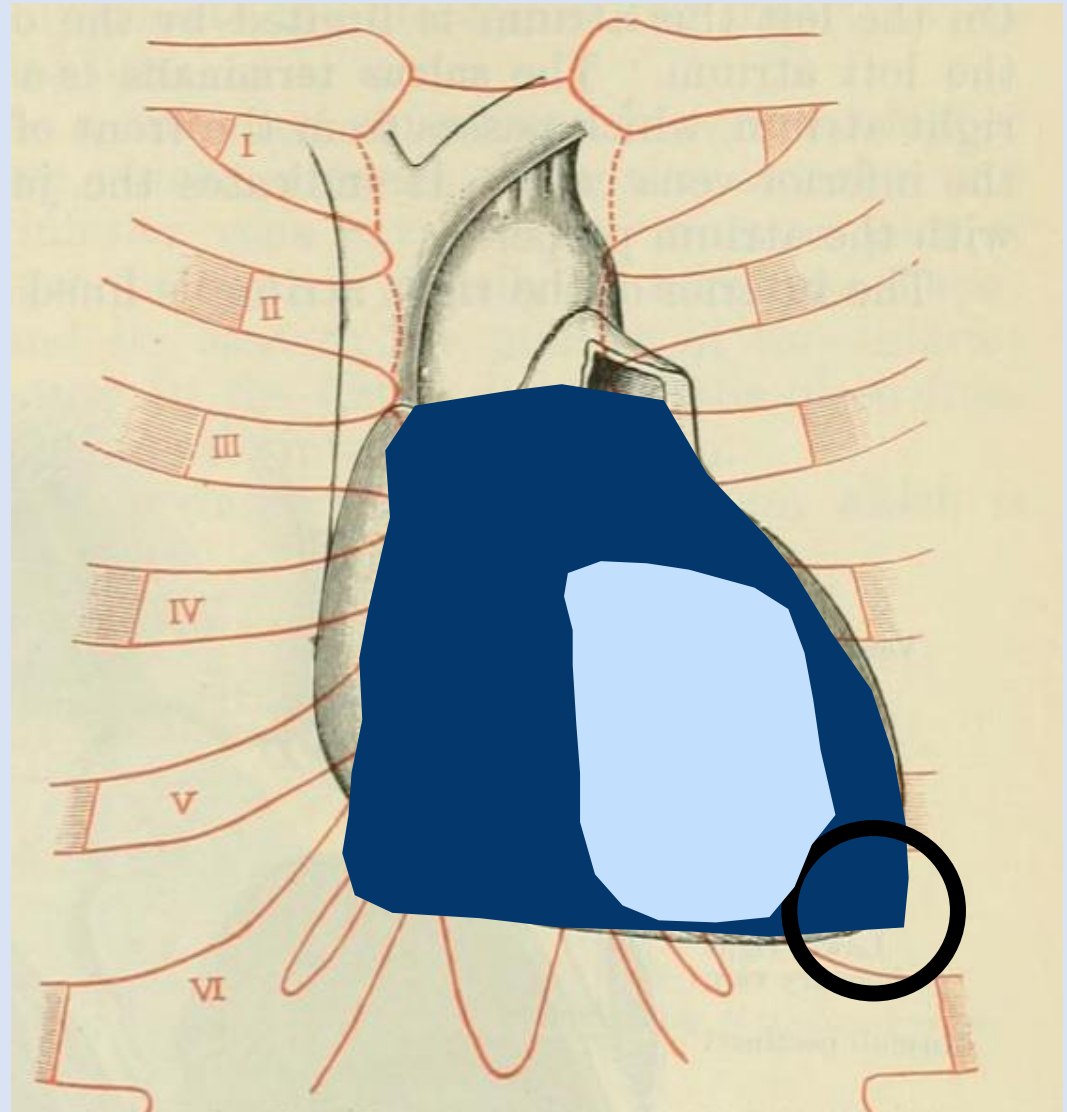
A szív vetülete

Inspectio, palpatio:
(esetleg):
szívcsúcslökés helye

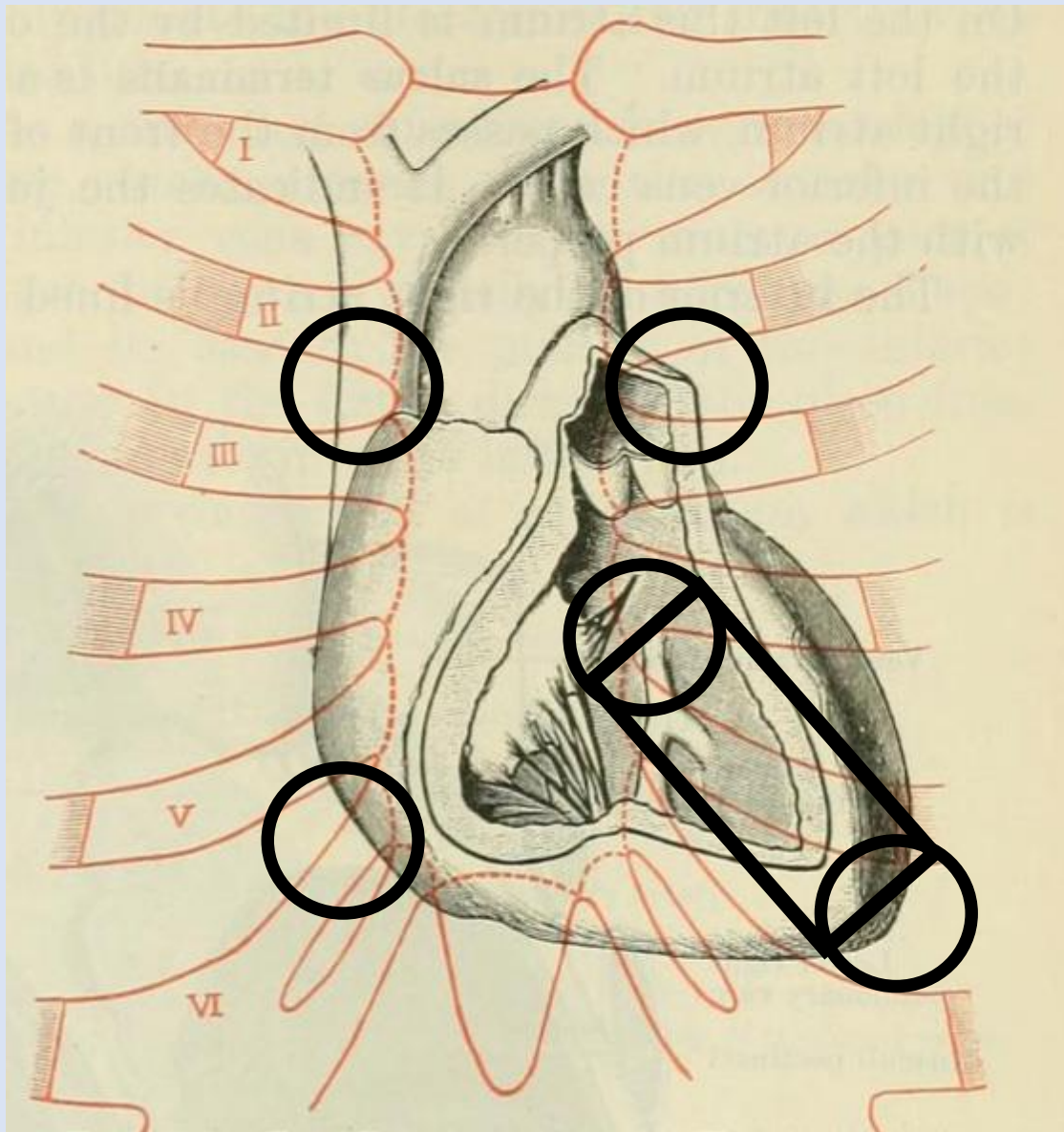
Percussio:
Szív határainak megállapítása

Szívtompulat:
Abszolút
(sternum bal széle, 4. és 6.
bordák között egy
gyermektenyérfnyi terület)

és relatív (sternum jobb
széle, harmadik borda,
szívcsúcslökés helye (9 cm a
középvonaltól balra), és a
jobb tüdő-rekesz határ a
szívcsúcslökéssel összekötve)

Auscultatio

Kérdés, hogy hol keletkezik a hang, merre terjed és hol nem takarja csont?

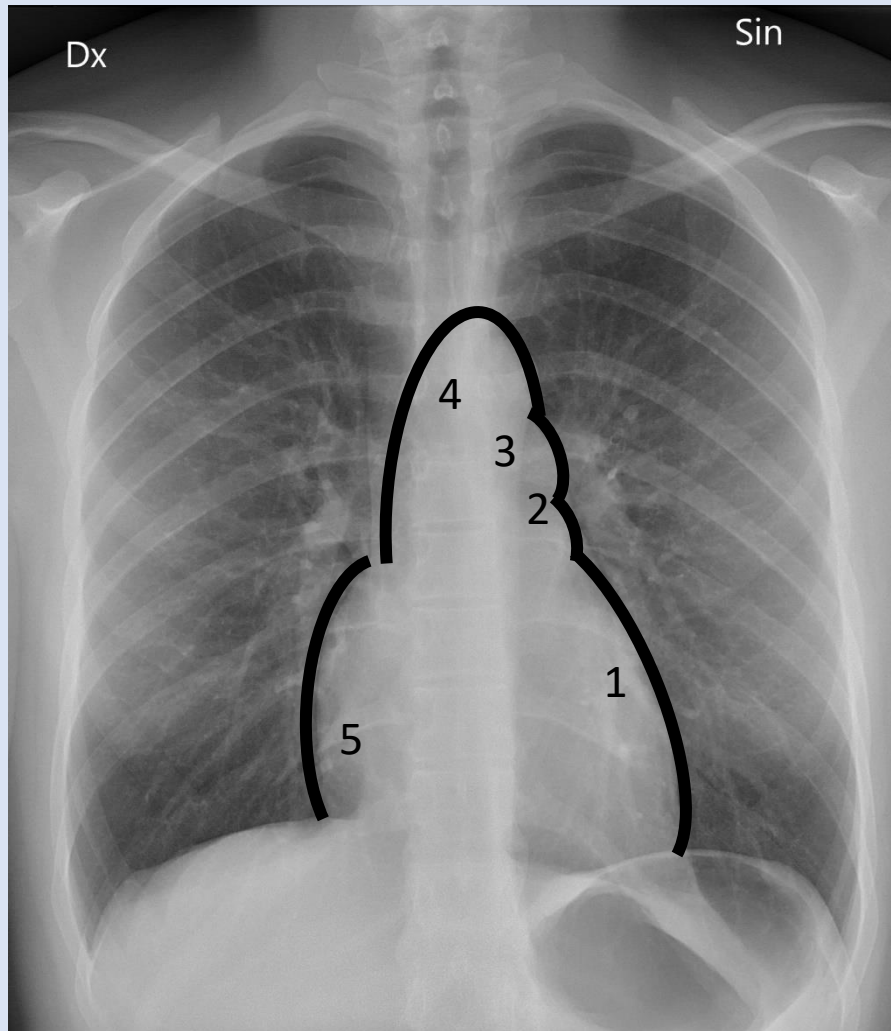
Valva bicuspidalis

Valva tricuspidalis

Valva aortae

Valva trunci pulmonalis

Röntgenárnyék

1. BK bal széle
2. BP bal széle
3. APS
4. Arcus aortae
5. JP jobb széle

Az ábrákért köszönet illeti:
Dóra Fannit, Baksa Gábort és
Ruttkay Tamást, valamint:
Cunningham: Text-book of
Anatomy
Gray's anatomy,
Wikipedia
Anatomist90

...